

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

«27» մայիսի 2014թ.

N 332-Ն

ք.Ստեփանակերտ

ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱԴՐՈՒԹԻ ՇՐՋԱՆԻ ՈՒՆՏԱԶՈՐԻ ԵՆԹԱՇՐՋԱՆԻ ԳՅՈՒՂԱՏՆԵՍՈՒԹՅԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ 2014 ԹՎԱԿԱՆԻ ԾՐԱԳԻՐԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարությունը որոշում է.

1. Հաստատել Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության Հաղրութի շրջանի Ուխտաձորի ենթաշրջանի գյուղատնտեսության զարգացման 2014 թվականի ծրագիրը (այսուհետ՝ Ծրագիր)՝ համաձայն հավելվածի:

2. Սահմանել, որ՝

1) Ծրագրի կատարման հսկողությունը վերապահվում է Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության գյուղատնտեսության նախարարությանը.

2) Ծրագրի շրջանակներում իրականացվող միջոցառումների պատասխանատու է հանդիսանում Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության Հաղրութի շրջանի վարչակազմը.

3) Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության Հաղրութի շրջանի վարչակազմը՝ եռամսյակային հաշվետվություն է ներկայացնում Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության գյուղատնտեսության նախարարություն՝ սույն Ծրագրի շրջանակներում իրականացված միջոցառումների մասին.

4) Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության գյուղատնտեսության նախարարությունը տնտեսական տարին ավարտվելուց հետո՝ եռամսյա ժամկետում Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարություն է ներկայացնում հաշվետվություն՝ կատարած աշխատանքների և իրականացրած միջոցառումների մասին:

3. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակմանը հաջորդող օրվանից:

ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐՉԱՊԵՏ

Ա. ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Հավելված
Լեռնային Ղարաբաղի
Հանրապետության կառավարության
“27 “ մայիսի 2014 թվականի
N 332 -Ն որոշման

**ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ**

Ծ Ր Ա Գ Ի Ր

**ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱԴՐՈՒԹԻ
ՇՐՋԱՆԻ ՈՒԽՏԱԶՈՐԻ ԵՆԹԱՇՐՋԱՆԻ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ
ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ 2014 ԹՎԱԿԱՆԻ**

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ - 2014 ԹՎԱԿԱՆ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

I. ԾՐԱԳՐԻ ՆՊԱՏԱԿԸ ԵՎ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

II. ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆՆ ՈՒՂՂՎԱԾ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԸ

III. ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄԻՑ ԱԿՆԿԱԼՎՈՂ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության Հաղործի շրջանի Ուխտաձորի ենթաշրջանը (այսուհետ Ուխտաձորի ենթաշրջան) գտնվում է Հաղործի շրջանի հյուսիս-արևելյան մասում: Այն ընդգրկում է Ուխտաձոր, Ակնաղբյուր, Ծակուռի, Հարթաշեն, Մարիամաձոր, Պլեթանց, Ջրակուս և Քյուրաթաղ համայնքները, որոնց հեռավորությունը մայրաքաղաք Ստեփանակերտից տատանվում է 60-103 կիլոմետրի սահմաններում, իսկ շրջկենտրոն Հաղործից՝ 13-36 կիլոմետրի սահմաններում: Ուխտաձորի ենթաշրջանի համայնքներն ունեն 4935,7 հեկտար գյուղատնտեսական նշանակության հողեր, որը կազմում է Հաղործի շրջանի գյուղատնտեսական նշանակության հողերի 17,9 տոկոսը:

Ուխտաձորի ենթաշրջանի համայնքների զարգացումը հիմնականում պայմանավորված է ագրոպարենային համակարգի զարգացմամբ: Այս ուղղությամբ 2013 թվականին կատարվել են որոշակի աշխատանքներ, մասնավորապես պետական բյուջեի միջոցների հաշվին ձեռք են բերվել խոշոր և մանր եղջերավոր անասուններ, մասնակիորեն բարելավվել է ենթաշրջանի ոռոգման համակարգը, կատարվել է բազմամյա կերային մշակաբույսերի ցանքս, իրականացվել են կուլտուր-տեխնիկական աշխատանքներ:

Ուխտաձորի ենթաշրջանի գյուղատնտեսության զարգացման ուղղությամբ 2013 թվականին կատարված աշխատանքների և ստացված արդյունքների վերլուծությունը, ինչպես նաև ենթաշրջանի համայնքներում կատարած նոր ուսումնասիրությունները ցույց են տալիս, որ տարածաշրջանի համայնքների ագրոպարենային համակարգի համաչափ զարգացման համար պահանջվում է առանձին ոլորտների մասով տարեկան կտրվածքով ծրագրային մոտեցում, ինչով էլ պայմանավորված է Ծրագրի մշակման անհրաժեշտությունը:

I. ԾՐԱԳՐԻ ՆՊԱՏԱԿԸ ԵՎ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

Նպատակը.

Ուխտաձորի ենթաշրջանում առկա հողային, աշխատանքային, նյութատեխնիկական ռեսուրսների արդյունավետ օգտագործման և համալրման արդյունքում նախադրյալներ ստեղծել բնակչության կենսապայմանների աստիճանական բարելավման, բնակչության արտահոսքի մեղմացման և կանխման, արժանավայել ու անվտանգ ապրելու և բարիքներ ստեղծելու համար:

Խնդիրները.

1. Ուխտաձորի ենթաշրջանի համայնքներում գյուղատնտեսության զարգացման, ինչպես նաև ոչ գյուղատնտեսական գործունեության ծավալման և զարգացման համար անհրաժեշտ պայմանների ստեղծում:

2. Առկա գյուղատնտեսական նշանակության հողերի լիարժեք օգտագործման և հողերի վիճակի բարելավման համար հնարավորությունների ստեղծում, վարելահողերի ու բազմամյա տնկարկների՝ ոռոգման ջրով ապահովվածության մակարդակի բարձրացում:

3. Ուխտաձորի ենթաշրջանի համայնքների բնակչության աշխատունակ հատվածի համար լիարժեք զբաղվածության ապահովում :

4. Գյուղատնտեսական մթերքների արտադրությամբ զբաղվող տնտեսությունների համատեղ գործունեության մեխանիզմների կիրառում:

II. ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՈՒՂՂՎԱԾ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄԵՐԸ

Ուխտաձորի ենթաշրջանի համայնքներում կատարած ուսումնասիրությունները ցույց են տալիս, որ ենթաշրջանի գյուղատնտեսության զարգացման նպատակով 2014 թվականին անհրաժեշտ է իրականացնել ստորև ներկայացվող միջոցառումները (ըստ համայնքների ցանկը կցվում է) :

1. Կերային բազմամյա խոտաբույսերի մշակություն (կորնզան): Բազմամյա կերային մշակաբույսերի տարածքների ընդլայնումը կարևորվում է ինչպես անասունների համար կերային բազայի ապահովման, այնպես էլ ցանքատարածությունների կառուցվածքի բարելավման տեսանկյունից: Ծրագրով նախատեսվում է բազմամյա խոտաբույսերի 45.0 հա տարածքի մշակության համար հատկացնել 5.0 մլն դրամ, որով ձեռք կբերվի համապատասխան քանակությամբ դիզվառելիք և սերմացու:

2. Պտղատու այգիների հիմնադրում (տնկիների տրամադրում): Նշված միջոցառման իրականացման նպատակով նախատեսվում է ներդնել 1.0 մլն դրամ: Պտղատու, հատկապես թզուկ պտղատու ծառատեսակների մշակությունը հնարավորություն կտա լուծել թարմ պտուղներով բնակչության ապահովվածության հարցը, ինչպես նաև նախադրյալներ կստեղծվեն վերամշակման համար:

3. Ոռոգման համակարգի բարելավում: Ծրագրով նախատեսվում է 2014 թվականին 89.0 մլն դրամ ուղղել ենթաշրջանի համայնքներում սուբարտեզյան ջրհորների գործարկման աշխատանքների իրականացմանը, ոռոգման ցանցի բարելավմանը, որը հնարավորություն կստեղծի լիարժեք օգտագործել առկա գյուղատնտեսական նշանակության հողերը, բարձրացնել վարելահողերի ու բազմամյա տնկարկների ջրաապահովվածության մակարդակը: Միջոցառումը կարևոր նախադրյալ է բանջարա-բոստանային և կերային կուլտուրաների մշակության համար :

4. Գյուղատնտեսական տեխնիկայի ձեռքբերում: Գյուղատնտեսության ինտենսիվացման, նրա արդյունավետության բարձրացման կարևոր նախապայմաններից է գյուղտեխնիկայի հավաքակազմի արդիականացումը, տեխնիկական հագեցվածության մակարդակի բարձրացումը: Ծրագրով նախատեսվում է թրթուրավոր տրակտորի ձեռք բերման համար հատկացնել 2.0 մլն դրամ գումար, որը պայմանագրային հիմունքներով կտրամադրվի հողօգտագործողին:

Ֆինանսական միջոցները կտրամադրվեն Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության գյուղի և գյուղատնտեսության աջակցության հիմնադրամի միջոցով՝ շրջանի վարչակազմի կողմից ներկայացված համապատասխան հայտի հիման վրա:

Նշված միջոցառումներից գյուղտեխնիկայի ձեռքբերման համար նախատեսված գումարը կտրամադրվի պայմանագրային հիմունքներով, իսկ պտղատու այգիների հիմնադրման, բազմամյա խոտաբույսերի մշակության և ոռոգման համակարգի բարելավման համար նախատեսված գումարները՝ անհատույց:

Ուխտաձորի ենթաշրջանի գյուղատնտեսության զարգացման ծրագրի իրագործման համար 2014 թվականին պահանջվող ներդրումներն, ըստ եռամսյակների, ներկայացված են աղյուսակում :

ՈՒՒՏԱԶՈՐԻ ԵՆԹԱՇՐՋԱՆԻ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԳՈՐԾՄԱՆ ՀԱՄԱՐ 2014 ԹՎԱԿԱՆԻՆ ՊԱՀԱՆՁՎՈՂ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԸ

Հ/Հ	Ներդրումների նպատակը	2014թ.	/հազ. դրամ/			
			Այդ թվում՝ ըստ եռամսյակների			
			1-ին	2-րդ	3-րդ	4-րդ
1.	Կերային բազմամյա խոտաբույսերի մշակություն	5000.0		1350.0	3650.0	
2.	Պտղատու այգիների հիմնադրում	1000.0				1000.0
3.	Ոռոգման համակարգի բարելավում	89000.0		30000.0	30000.0	29000.0
4.	Գյուղատնտեսական տեխնիկայի ձեռքբերում	2000.0		2000.0		
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		97000.0		33350.0	33650.0	30000.0

III. ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄԻՑ ԱԿՆԿԱԼՎՈՂ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

Համապատասխան ներդրումներ կատարելու դեպքում սույն Ծրագրի իրականացումից ակնկալվում է Հաղրութի շրջանի Ուխտաձորի ենթաշրջանի համայնքներում գյուղատնտեսական ոլորտի զարգացման առաջընթաց, որն առաջիկա տարիներին կդրսևորվի հետևյալ արդյունքներով.

1) կերային մշակաբույսերի մշակությունը դրական ազդեցություն կունենա գյուղատնտեսական հողատեսքերի բերրիության բարձրացման վրա: Այն որպես ցանքաշրջանառության կարևոր օղակ կնպաստի դաշտերի մոլախոտերից մաքրմանը, հողի կառուցվածքի բարելավմանը և ազոտով հարստացմանը, կբարձրանա նրանից հետո մշակվող կուլտուրաների բերքատվությունը:

Իրականացվող ներդրումների հաշվին կկատարվի 45 հեկտար բազմամյա կերային խոտաբույսերի ցանքս, որից հետագա տարիներին կապահովվի միջինը 225-235 տոննա համախառն բերք՝ տարվա կտրվածքով, 1 տոննայի միջին արժեքը կազմում է 35000 ՀՀ դրամ: Ստացված բերքը որպես կեր օգտագործումից կստացվի միջին հաշվով 10.4 տոննա միս՝ կենդանի քաշով, որի ընդհանուր արժեքը կկազմի 9.36 մլն ՀՀ դրամ:

2) պտղատու նոր այգիների հիմնադրումը նախադրյալներ կատեղծի ենթաշրջանում պտղաբուծության ճյուղի զարգացման համար: Հնարավորություն կատեղծվի տեղական մրցունակ արտադրանքի հաշվինփոխարինել ներմուծվող պտղատեսակների զգալի մասը, ինչպես նաև կնպաստի պտղի նկատմամբ ինքնաբավության մակարդակի բարձրացմանը: Արտադրության ծավալների ավելացումը կնպաստի վերամշակման ճյուղի զարգացմանը:

Իրականացվող ներդրումների հաշվին կհիմնադրվի 1.0 հեկտար խնձորի այգի, որը պտղաբերության կանցնի 4-րդ տարում 1 հեկտարից ակնկալվող համախառն բերքը կազմում է 10-15 տոննա, իսկ լրիվ պտղաբերության հասնելուց հետո՝ 20-25 տոննա, 1 տոննայի միջին արժեքը կազմում է 200 000 ՀՀ դրամ:

3) ռոռզման համակարգի բարելավման շնորհիվ ենթաշրջանում կավելանան ռոռզվող հողատարածքները, որը զգալիորեն կբարձրացնի վարելահողերի օգտագործման մակարդակը, գյուղատնտեսական մշակաբույսերի բերքատվությունը և արտադրության ծավալները:

4) ենթաշրջանում գյուղտեխնիկայի ձեռքբերումը կնպաստի ժամանակին և ագրոկանոններին համապատասխան մշակությանը, ինչպես նաև կհամալրի առկա գյուղտեխնիկայի պարկը:

5) գյուղատնտեսության ոլորտի գործունեության արդյունքում կբարձրանա բնակչության զբաղվածության մակարդակը և կավելանան եկամուտները:

**ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲՍՂԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ՂԵԿԱՎԱՐ**

Լ.ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ